

Posudek bakalářské práce

„Téma smrti ve Verších Michelangela Buonarrotiho“,

kteřou předložila Veronika Luxová,

Ústav románských studií FFUK, leden 2024

Veronika Luxová ve své bakalářské práci, jež se věnuje tématu smrti ve *Verších Michelangela Buonarrotiho*, zpracovala mimořádně obsáhlý korpus textů. Michelangelovo literární dílo, které je v porovnání s jeho dílem výtvarným mnohem méně známé, je značně rozsáhlé. Studium komplikuje i jazyková náročnost originálu, se kterou si autorka práce poradila výborně. Kromě toho, že se dokázala zorientovat v základním korpusu, také prostudovala značné množství sekundární literatury, které jistě (vzhledem ke známosti Michelangela) není vyčerpávající, ovšem pro účely bakalářské práce je dostačující.

V první části práce je představena autorova biografie i doba, ve které psal své verše, ovšem obě je zpracováno vhodně – čtenář není zahlcen přemírou faktografických údajů, kapitoly naopak vhodným způsobem napomáhají k lepšímu pochopení textu. V krátkosti je představena dobová situace ve Florencii, kulturní proudy Quattrocenta i Cinquecenta, dvou století, která jsou pro Michelangela klíčová, a změny na poli historickém, kulturním i literárním, které se za jeho poměrně dlouhý život odehrály. Určitý prostor je věnovaný i jeho uměleckému dílu výtvarnému a sochařskému, avšak v takové míře, aby nezastínilo sledované téma práce. V Michelangelově případě zajisté nelehký úkol.

Autorka nad předkládanými tezemi přemýšlí a nebojí se ohradit, pokud objeví nesrovnalosti, jako je tomu například u tvrzení Pavla Eisnera ohledně Michelangelovy poetiky v porovnání s názory moderní vědy (s. 17). V průběhu celé práce jsou sledovány názory literárních vědců a je poukázáno i na nesrovnalosti v některých přístupech, jako je tomu například u otázky počátků Michelangelova duchovního zanícení (s. 23).

Téma smrti je představeno nejdříve samostatně – v kapitole zabývající se vnímáním smrti v evropské kultuře v průběhu staletí, aby autorka posléze poznatky využila při vlastním bádání.

Konstatuje, že téma smrti se u Michelangela nikdy neobjevuje samostatně, ale vždy je ve spojení s další tematikou, jako je například čas (velice zajímavá pasáž), nebo samozřejmě láska, nejčastější Michelangelovo téma. Prostřednictvím smrti je dána i obecná charakteristika básnickových skladeb, především milostných. „Krása je pro Michelangela v souladu s platonismem božského původu a stejně jako duše touží po návratu k Bohu. Prostřednictvím nazírání lidské, a zejména mužské krásy se u Michelangela rodí platonský milostný cit.“ (s. 19). Například při otázce platonismu v milostných verších je zřetelně vidět, jak autorka při svých analýzách postupuje – nespokojí se s prostým konstatováním výskytu, zkoumá, odkud tato inspirace pochází (Pico della Mirandola, C. Landino aj.) a za jakým účelem ji autor vůbec využívá. K otázkám moderní kritikou často nadsazeným či zbytečně přebujelým, jako jsou verše Cavalierimu a možná básníková homosexualita, se staví kultivovaně a věcně.

Analýza samotných *Veršů* je zpracována precizně, autorka také pečlivě dohledala české překlady vybraných úryvků v češtině od různých překladatelů. Téma smrti zpracovala samostatně, výskyty rozdělila do tematických skupin dle vlastního uvážení a došla i k zajímavým poznatkům, například na s. 47, kde uvádí, že „morte“ je u Michelangela traktována v různých významech.

Otázka k obhajobě:

- 1) Poznámka – téma dvojí smrti (s. 48), kdy „první“ smrt je smrt fyzického těla a „druhá“ smrt je zatracení duše, zajisté není specifikem Michelangela, ale obecným poznatkem křesťanské nauky.
- 2) Vidíte podobnost mezi traktováním smrti v Michelangelových verších a tématem tělesnosti ve slavném sonetu „I' ho già fatto un gozzo in questo stento“?

Práci předběžně hodnotím známkou **výborně** a **doporučuji** ji k obhajobě.

Praha, 16. 1. 2024

PhDr. Magdalena Žáčková, Ph.D.

Vedoucí práce